

JONAS JONASSON

ZABIJÁK ANDERS

A JEHO PŘÁTELÉ (A SEM TAM NEPŘÍTEL)

panteon

Jonas Jonasson

**Zabiják Anders
a jeho přátelé**
(a sem tam nepřítel)

Další knihy Jonase Jonassona:

Analphabetka, která uměla počítat

Stoletý stařík, který vylezl z okna a zmizel

Jonas Jonasson

**Zabiják Anders
a jeho přátelé**
(a sem tam nepřítel)

Přeložila Hana Švolbová

PANTEON

Ze švédského originálu
Mördar Anders och hans vänner (samt en och annan ovän),
Piratförlaget, Stockholm 2015

Copyright © 2015 by Jonas Jonasson
First published by Piratförlaget, Sweden
Published by arrangement with Brandt New Agency, Spain
Copyright © 2016 by Panteon
Cover © 2016 by Emil Křížka
Translation © Hana Švolbová 2016

Nakladatelství Panteon, Národní 21, 110 00 Praha
www.jonasson.cz | www.jonasjonasson.com | www.knihypanteon.cz

Přeložila: Hana Švolbová

Návrh obálky: Emil Křížka

Sazba: DTP Panteon

Elektronické formáty Dagmar Wankowska

Printed in Czechia.

ISBN 978-80-87697-50-4

*Table by se ti libila, tati.
Je pro tebe.*

ČÁST PRVNÍ

TROCHU JINÝ BYZNYS

KAPITOLA 1.

Ten, jehož život se měl záhy naplnit smrtí a násilím, zloději a lupiči, se v recepci nejubožejšího hotelu ve Švédsku zasn timer.

Jediné vnouče koňského handlíře Henrika Bergmana vždycky svádělo svoji bídu na dědečka. Stařík vévodil v rámci jižního Švédska špičce svého oboru, nikdy neprodal méně než sedm tisíc zvířat za rok, všechno prvotřídní kusy.

Od roku 1955 však proraďní sedláci počali měnit dědovy plno- a polokrevníky za traktory takovou rychlostí, kterou dědeček nedokázal chápat. Ze sedmi tisíc transakcí bylo sedm set, z nichž se stalo sedmdesát a z těch pouhopouhých sedm. Během pěti let se několikamilionové rodinné jmění rozpustilo v obláčku nafty. Otec ještě nenarozeného vnuka se v roce 1960 pokusil zachránit to, co zachránit šlo, tím, že objížděl rolníky v kraji a kázal prokletí mechanizace. Vždyť se toho tolik povídá. Třeba že nafta způsobuje rakovinu, když na člověku ulpí, a taky že ulpí.

A pak tatínek dodával, že výzkumy prokázaly, že nafta u mužů pravděpodobně způsobuje neplodnost, jenomže to dělat neměl. Za prvé to nebyla pravda a za druhé to zaneprázdn-

něným, nicméně neustále chtivým zemědělcům opatřeným třemi až osmi dětmi znělo jako pohádka. Bylo trapné opatřit si kondom, na rozdíl od nějakého toho kousku z řady Massey Fergusson nebo John Deer.

Dědeček zemřel v chudobě, navíc ho ukopal jeho poslední kůň. Jeho zkroušený syn i bez koní přisedlal, prošel jakýmsi kurzem a časem získal zaměstnání u společnosti Facit a. s., jednoho z předních světových podniků vyrábějících psací a počítací stroje. Tím se mu zadařilo být převálcován historickým vývojem nejenom jednou, ale rovnou dvakrát za život, jelikož trh najednou zaplavily elektronické kalkulačky. Jako výsměch produktu zvící cihly od firmy Facit se japonská varianta navíc vešla do kapsy od saka.

Stroje koncernu Facit se nesmrštily (aspoň ne dostatečně rychle), ovšem podnik sám tuto změnu prodělal a nakonec se scvrkl doslova v nic.

Syn koňského handlíře dostal padáka. Aby potlačil skutečnost, že ho život dvakrát podvedl, sáhl po láhvi. Nezaměstnaný, zahořklý, stále nemytý a nikdy střízlivý, ztratil záhy veškerou přitažlivost pro svou o dvacet let mladší manželku, která nejdřív vydržela chvíli a potom ještě chvíli.

Ale nakonec si ta trpělivá mladá žena pomyslela, že se chyba, kterou představoval sňatek s nesprávným mužem, dá odčinit.

„Chci se rozvést,“ řekla jednou dopoledne manželovi, který rázoval po bytě onoho páru v bílých trenýrkách s tmavými fleky a něco hledal.

„Nevidělas flašku s koňakem?“ opáčil.

„Ne. Ale chci se rozvést.“

„Včera večer jsem ji postavil na linku, muselas ji někam přesunout...“

„Je možné, že skončila v baru, když jsem uklízela, už si nevzpomínám, ale snažím se ti vysvětlit, že se chci rozvést.“

„V baru? Jo, jasně, tam jsem měl hledat! Jsem pitomec. To se pak odsud odstěhuješ? A vezmeš si s sebou i toho prďolu, co si jenom sere do gati?“

Ano, miminko s sebou vzala. Blondatého kloučka s hodnými modrýma očima. Kloučka, z nějž se měl o mnoho let později stát recepční.

Maminka si pro sebe vysnila kariéru učitelky jazyků, ale miminko se rozhodlo přijít na svět čtvrt hodiny před začátkem závěrečné zkoušky. Teď odjela do Stockholmu s prckem, svými pěti švestkami a podepsanými rozvodovými papíry. Pak se vrátila k dívčímu příjmení Perssonová, přičemž nezvážila důsledky pro chlapce, který už dostal křestní jméno Per (ne že by nebylo možné jmenovat se Per Persson nebo třeba Jonas Jonasson, ale někomu to může připadat fádní).

V hlavním městě na ni čekala práce dopravní policistky. Matka Pera Perssona chodila po ulici sem a tam a téměř denně jí vyčínil některý ze špatně parkujících řidičů, především těch, kteří si mohli udílené pokuty dovolit. Ze snu o učení – o šíření znalostí o tom, které německé předločky se pojí se čtvrtým a které se třetím pádem, mezi žáky, jimž to bylo povětšinou samozřejmě jedno – sešlo.

Ale když matka v zaměstnání, které mělo být jenom dočasné, strávila půlku věčnosti, stalo se, že jeden z těch poučujících, špatně parkujících řidičů se úplně rozlítl, když uprostřed stížnosti objevil v uniformě dopravní policie ženu. Jedno dalo druhé a ocitli se na obědě v krásné restauraci, kde byl lístek s pokoutou přetržen vedví, asi tak při servírování kávy s likérem. A když jedno dalo třetí, požádal špatně parkující řidič matku Pera Perssona o ruku.

Žadatelem byl náhodou islandský bankéř, který se chystal odstěhovat domů do Reykjavíku. Své zamýšlené manželce na-

sliboval zlato a zelené lesy, pokud odjede s ním. Islandská náruč vítala rovněž synka. Ale uplynulo už tolik času, že blondatý klučina stihl dospět a mohl o sobě rozhodovat sám. Počítal se zářivější budoucností ve Švédsku a vzhledem k tomu, že nikdo nedokáže porovnat to, co následovalo, s tím, co by se bývalo mohlo stát, nelze určit, nakolik byl tento synův kalkul správný, či špatný.

Per Persson si už v šestnácti letech obstaral zaměstnání při studiu gymnázia, v němž se zrovna moc neangažoval. Matce nikdy do detailů nevyprávěl, o jakou práci se jedná. A měl pro to svoje důvody.

„Kam se chystáš, chlapče?“ mohla by se matka ptát.

„Do práce, mami.“

„Tak pozdě?“

„Jo, většinou se tam jede nepřetržitě.“

„A co že to vlastně děláš?“

„Vždyť už jsem to vykládal tisíckrát. Vypomáhám v... zábavním průmyslu. Setkávání lidí a tak.“

„Jak vypomáháš? A jak se jmenuje...“

„Musím letět, mami. Můžu to probrat pak.“

Per Persson opět proklouzl. Je zřejmé, že nerad prozrazoval podrobnosti, jako že jeho zaměstnavatel balil a prodával příležitostnou lásku ve velkém omšelém žlutém dřevěném domě v Huddinge jižně od Stockholmu. Nebo že zařízení působilo pod názvem Klub Amore. Nebo že chlapcova práce spočívala v zajištění provozu, přičemž také tvořil doprovod a kontroloval. Platilo, že každý jednotlivý návštěvník najde cestu do správného pokoje za správnými milostnými hrátkami za správně vyměřený čas. Chlapec vytvářel rozvrhy, odměřoval čas návštěv,

poslouchal za dveřmi (a nechal pracovat představivost). Pokud to vypadalo, že se něco ubírá špatným směrem, strhl poplach.

Asi v tu dobu, kdy matka emigrovala a Per Persson dokončil studia také formálně, rozhodl se jeho zaměstnavatel pro změnu branže. Z klubu Amore se stal penzion Mořský mys. Vůbec nestál někde u moře, tudíž ani na žádném mysu. Ale jak prohlásil majitel hotelu:

„Nějak se ta prdel jmenovat musí.“

Čtrnáct místností. Dvě stě dvacet pět korun za noc. Společná toaleta a sprcha. Čisté povlečení a ručníky jednou týdně, ale pouze pokud se dostatečně opotřebí. Změna činnosti z hnízdečka lásky na hotel třetí cenové nebylo nic, co by si majitel zrovna přál. Vydělával podstatně víc, když měli hosté v posteli společnost. A když se v rozvrhu děvčat objevila mezera, mohl si s některou z nich na chvíli zalézt sám.

Jedinou výhodou penzionu Mořský mys bylo, že to bylo méně nelegální. Bývalý majitel nočního klubu si odkroutil osm měsíců v chládku a řekl si, že to stačilo.

Peru Perssonovi, který prokázal nadání pro logistiku, nabídl práci recepčního a to nebylo zrovna nejhorší (ačkoli o mzdě to neplatilo). Jednalo se o zápis a odhlašování hostů, dohled na to, aby lidi platili, o kontrolu rezervací. Také bylo potřeba být trochu příjemný, ale ne tak, aby to mělo negativní vliv na výsledek.

Šlo o novou činnost pod novým názvem a úkol Pera Perssona byl jiný a nesl s sebou víc zodpovědnosti než dřív. Pobídlo ho to k tomu, aby vyhledal šéfa a pokorně mu navrhl úpravu platu.

„Nahoru, nebo dolů?“ zeptal se šéf.

Per Persson odpověděl, že by upřednostnil zvýšení. Rozhodl se neubírat směrem, který si přál. Teď tu stál a doufal, že si bude smět aspoň ponechat to, co už měl.

A tak se stalo. Šéf však byl natolik velkorysý, že přišel s návrhem:

„Tak se, do prdele, nastěhuj do místnosti za recepcí, ať se vyheš placení nájmů za byt po mámě.“

Per Persson souhlasil, že to je cesta, jak nějakou tu kačku uškudlit. A jelikož plat dostává načerno, mohl by bokem zkusit i sociální dávky a podporu v nezaměstnanosti.

A tak se stalo, že se Per Persson sžil se svou prací. Bydlel a žil ve své recepci. Uplynul rok, uplynuly dva, uběhlo pět let a chlapci se po všech stránkách nevedlo líp než jeho otci a dědovi. A vinu na tom nesl dědeček. Stařík byl několikanásobný milionář. Teď stála jeho vlastní krev ve třetí generaci za pultem a vítala páchnoucí hotelové hosty se jmény jako Zabiják Anders a jiné nelibosti.

Právě Zabiják Anders byl jedním z těch, kdo v penzionu Mořský mys bydleli dlouhodobě. Vlastně se jmenoval Johan Andersson a celý svůj dospělý život seděl. Se slovíčky a vyjadřováním mu to nikdy nešlo, ale záhy v životě přišel na to, že pravdu lze obhájit, když tomu, kdo odporuje nebo se tváří, jako by to zvažoval, jednu ubalí. A druhou, pokud to bude potřeba.

Tento druh rozhovoru časem vedl k tomu, že se mladý Johan dostal do špatné společnosti. Díky novým známým začal své už tak agresivní argumentační způsoby míchat s alkoholem a pilulkami, a pak už to šlo ráz na ráz. Alkohol a tabletky mu přivodily dvanáct let, už když mu bylo dvacet a nedokázal vysvětlit, jak se jeho sekera ocitla v zádech předního oblastního distributora amfetaminu.

Po osmi letech byl Zabiják Anders zpátky venku a svobodu oslavil s takovou náruživostí, že téměř nestihl vystřízlivět a dostal dalších čtrnáct let k předchozím osmi. Tentokrát se do

toho připletla brokovnice. Zblízka. Přímo do obličeje chlapíka, který nastoupil po onom se sekerou v zádech. Výjimečně neveselý pohled pro osoby, které to musely uklízet.

Zabiják Anders u soudu tvrdil, že to nebyl záměr. To se aspoň domníval. Na to, jak se to odehrálo, si moc nepamatoval. Asi jako při dalším úletu, kdy podřízl hrdlo třetího podnikavce s pilulkami, jelikož tento ho nařkl, že má špatnou náladu. Muž s čerstvě prořízlým chřtánem měl v této věci pravdu, nebylo mu to ale k ničemu.

Šestapadesát bylo Zabijáku Andersovi, když se zase dostal na svobodu. Na rozdíl od předchozích propuštění se nejednalo o příležitostný pobyt, ale o něco stálejšího. Tak zněl plán. Jen bylo nutné vyhýbat se alkoholu. A pilulkám. A všemu a všem, co měli s alkoholem a pilulkami něco společného.

U piva takové nebezpečí nehrozilo, to ho těšilo nejvíc. Nebo napůl. Anebo z toho aspoň nešílel.

Penzion Mořský mys vyhledal ve víře, že stále skýtá zážitky jistého druhu a mohl by tak vyrovnat deficit u člověka, který jedno či tři desetiletí seděl. Když se usadilo zoufalství z faktu, že tak tomu již není, rozhodl se raději ubytovat. Někde přece bydlet musí a něco přes dvě stovky za noc není suma, kvůli které by se měl dohadovat, obzvlášť při pomýšlení na to, jak takové dohadování může dopadnout.

Ještě než si poprvé vyzvedl klíč od pokoje, stihl Zabiják Anders vypovědět svůj životní příběh mladému recepčnímu, který mu přišel do cesty. Vyprávění zahrnovalo i dětství, třebaže si zabiják nemyslel, že by bylo relevantní pro to, co následovalo. Raná léta se povětšinou odvíjela tak, že se otec po práci opil, aby ji vydržel, a matka začala dělat totéž, aby to vydržela s otcem. To vedlo k tomu, že táta nevydržel s mámou a prokazoval

to tak, že ji v pravidelných odstupech zmlátil, poněvíc, když synek přihlížel.

Po tomto vyprávění se recepční neodvážil k ničemu jinému, než přivítat Zabijáka Anderse podáním ruky a představením.

„Per Persson,“ řekl.

„Johan Andersson,“ odpověděl zabiják a slíbil, že odted' se bude snažit vraždit co nejmíň.

Načež se recepčního zeptal, jestli by někde na skladě nebyla plzeň. Po sedmnácti letech bez ní člověku snadno vyschne v krku.

Per Persson neměl naprosto v úmyslu zahájit svůj vztah se Zabijákem Andersem tím, že by mu odepřel pivo. Ale při nalévání se otázal, zda se pan Andersson dokáže zdržet tvrdého alkoholu a pilulí.

„Jo, to bude asi nejlepší,“ mínil Johan Andersson. „A hele, říkej mi Zabijáku Andersi, jo? Jako všichni ostatní.“

KAPITOLA 2.

Člověk by se měl radovat z maličkostí. Třeba z toho, že plynuly měsíce a Zabiják Anders nezamordoval ani recepčního, ani nikoho dalšího v nejbližším okolí hotelu. A z toho, že šéf dovolil Peru Perssonovi každou neděli na několik hodin recepci zavřít. Jakmile jen počásí – na rozdíl od většiny ostatních věcí – bylo na straně recepčního, snažil se odtud zmizet. Ne proto, aby si vyhodil z kopýtka, na to nestačily peníze. Zato sedět na lavičce v parku a dumat bylo zatím zadarmo.

Jak tam tak seděl, se čtyřmi chleby se šunkou a láhví malinovky, někdo ho náhle oslovil:

„Jak se daří, synu?“

Před ním stála žena, ne o mnoho starší než on. Vypadala ušmudlaně a odrbaně a na krku jí zářil bílý kolárek, třebaže se špinavým flekem.

Per Persson pro nějaké náboženství nikdy nehoroval, ale kněz je kněz. Pomyslel si, že ta žena si zaslouží stejný respekt jako ti vrazi, fetišáci a obyčejná chátra, s nimiž se setkával v práci. Možná dokonce i větší.

„Děkuju za optání,“ odpověděl. „Už bylo i líp. Nebo teda... nebylo, když o tom přemejšlím. Můj život je spíš samá potíž, dalo by se říct.“

Nevadí, že byl tak osobní, honilo se mu hlavou. Nejlepší bude to napravit.

„Přesto bych paní farářku nechtěl zatěžovat tím, jak si stojím se zdravím a náladou. Jen když mám něco k zakousnutí, je to většinou v cajku,“ pronesl a naznačil ukončení rozhovoru tím, že se věnoval otvírání chlebníku.

Jeho signál však farářka nepostřehla. Místo toho nadhodila, že jistě nebude nijak obtěžující více nebo méně posloužit, pokud by to mohlo jeho bytí zpříjemnit. Osobní modlitba je snad to nejmenší?

Modlitba?! Per Persson hloubal nad tím, jaký by to podle té ušmudlané farářky mohlo mít užitek. Věří snad, že začnou z nebe pršet peníze? Nebo chleba a brambory? I když... projednou. Příčilo se mu odmítnout někoho, kdo usiloval pouze o dobro.

„Díky, paní farářko. Jestli si myslíte, že modlitba k nebesům mi může ulehčit život, tak já se bránit nebudu.“

Farářka se usmála a usadila se na lavičku vedle recepčního, který si užíval nedělní volno. A pustila se do práce.

„Bože, pohleď na své dítě... mimochodem, jak se jmenujete?“

„Jmenuju se Per,“ řekl Per Persson a v duchu se podivil, k čemu Bohu tahle informace bude.

„Bože, pohleď na své dítě Pera, pohleď, jak trpí...“

„No, já tak úplně netrám...“

Farářka se nechala vyvést z míry, podotkla, že může klidně začít znovu a že modlitba nejlépe poslouží, když nebude příliš přerušovaná.

Per Persson se omluvil a slíbil, že ji nechá v klidu pomodlit až do konce.

„Díky,“ farářka znovu spustila. „Bože, pohleď na své dítě, pohleď, jak cítí, že by to mohlo být lepší, přestože úplně netrpí. Pane, dej mu jistotu, nauč ho milovat svět a svět ať miluje jeho. Ó, Ježíši, nes svůj kříž po jeho boku, přijď království tvé a tak dál.“

A tak dál? podivil se Per Persson, ale neodvážil se nic namítnout.

„Bůh ti požehnej, můj synu, silou a mocí a... silou. Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.“

Per Persson nevěděl, jak by taková osobní modlitba měla znít, ale to, co právě vyslechl, znělo jako odfláknutá práce. A už to měl na jazyku, když ho farářka předběhla:

„Dvacet korun. Díky.“

Dvacet korun?! Za tohle?

„Mám vám za tu modlitbu začalovat?“ utrl se Per Persson.

Farářka přikývla. Modlitbu ze sebe jenom tak nevyklopíte. Vyžaduje soustředění a obětavost, bere sílu – a dokonce i farář musí na zemi z něčeho žít, dokud má pobývat právě tady, a ne v nebi.

To, co se Per Persson právě dozvěděl, neznělo ani obětavě, ani soustředěně a nebyl si ani za mák jistý, že to je nebe, a nikoli něco jiného, co na farářku čeká, až přijde čas.

„Tak deset?“ zkusila to farářka.

Snižuje cenu z mála na skoro nic? Per Persson se na ni podíval pronikavěji a spatřil něco... jiného? Něco... bídného?

A pak se přiklonil k tomu, že jde spíš o smolařku než o podvodnici.

„Nedáte si chleba?“ řekl.

Farářka se rozzářila.

„Děkuju, to by bylo skvělé! Pán ti požehnej!“

Per Persson poznamenal, že z historického hlediska asi tak všechno ukazuje na to, že Pán je zaneprázdněn něčím jiným než žehnat právě jemu. A že modlitba, která se k němu tam nahoru před chvílí donesla, na téhle věci nejspíš nic nezmění.

Vypadalo to, že se farářka hodlá ohradit, ale recepční jí rychle nabídl chlebník se svačinou.

„Tady máte,“ pobídl ji. „Snad vám to jídlo na chvíli zavře klapačku.“

„On pokorné vede cestou práva, on pokorné učí chodit po své cestě. Žalm dvacet pět,“ pravila pastorka s ústy plnými chleba.

„Co jsem povídal?“ pokáral ji Per Persson.

Skutečně působila jako farářka. Zatímco hltala čtyři chleby s šunkou od recepčního, vyprávěla, že měla vlastní sbor ještě do předminulé neděle, kdy ji uprostřed kázání předseda sboru přerušil a vyzval ji, aby opustila kazatelnu, sbalila si saky paky a zmizela.

To Peru Perssonovi připadalo nejhorší. To v nebeských záležitostech neexistuje nic jako ochrana zaměstnanců?

Ano, samozřejmě existuje, ale vypadalo to, že předseda má pro své jednání důvod. A snad celá farnost s ním souhlasila. Mimochodem se to týkalo i samotné farářky. Navíc po ní nejmíň dva členové sboru švihli sbírkou žalmů, když sestupovala z kazatelny.

„Jistě chápeš, že to má delší verzi. Chceš ji slyšet? Můj život nebyla žádná procházka růžovým sadem, to bys měl vědět.“

Per Persson zvažoval. Chce slyšet, kudy se farářka v životě procházela, když ne růžovým sadem, nebo stačí ta dávka utrpení, kterou kolem sebe šíří sám bez její pomoci?

„Nejsem si jistě, jestli by se můj život rozzářil, kdybych poslouchal o ostatních, co žijou v podobný mizérii,“ pro-

nesl. „Ale samotný jádro můžete nastínit, když nebudete moc rozvláčná.“

Samotné jádro? To znamenalo, že se už sedm dní potuluje, od neděle do neděle. Spala v kůlnách a Bůh ví kde všude, jedla to, co se jí podařilo sehnat...

„Jako čtyři chleby se šunkou ze čtyř možnejch,“ poznamenal Per Persson. „Nechcete moje jediný jídlo zapít zbytkem mojí malinovky?“

To farářka neodmítla. A když uhasila žízeň, řekla:

„Abych to vzala zkrátka, nevěřím v Boha. Ani v Ježíše. Táta mě nutil pokračovat v jeho šlépějích – tedy v tátových, ne Ježíšových – když se mu nepoštěstilo zplodit syna, jenom dceru. Třebaže i tátu donutil dědeček. Nebo jestli je oba poslal ďábel, těžko říct. Farářství máme každopádně v rodině.“

Do toho, že je člověk obětí ve stínu otce nebo dědečka, se Per Persson okamžitě vcítil a řekl, že kdyby byly děti zproštěny všeho hnoje, který na ně předchozí generace nakydaly, pak by z toho života možná něco bylo.

Farářka se zdráhala upozornit na to, že předchozí generace jsou nutné pro naši vlastní existenci. Radši se zeptala, co ho přivedlo až... na tuto lavičku.

Chm, tahle lavička... A pochmurná recepce, kde bydlí i pracuje. A dělí se o pivo se Zabijákem Andersem.

„Zabijákem Andersem?“ zopakovala farářka.

„Jo,“ řekl recepční. „Bydlí na sedmičce.“

Per Persson si pomyslel, že by mohl farářce obětovat pár minut, když už se zeptala. Tak vyprávěl o dědečkovi, který rozfofroval miliony. O otci, který to prostě vzdal. O matce, která se dala dohromady s islandským bankéřem a opustila zemi. O tom, jak se v šestnácti letech sám ocitl v nevěstinci.

A že teď pracuje jako recepční v hotelu, který z hampejzu vznikl.

„A když mám konečně dvacet minut volno a uvelebím se na lavičku v bezpečný vzdálenosti od všech zlodějů a kriminálníků, který musím zvládat ve službě, tak se objeví farářka, která ani nevěří v Boha. Nejdřív se ze mě snaží vyloudit poslední peníze a pak mi sní jídlo. Tak tady máte můj život, pokud se díky vaší přímluvě ten starý bordel nezmění na Grand Hotel, až se vrátím.“

Ušmudlaná farářka s drobečky kolem úst se zatvářila zahanbeně. Poznamenala, že není pravděpodobné, že by modlitba měla tak bezprostřední účinek, obzvlášť když byla tak odfláknutá a příjemce neexistuje. Teď lituje, že si chtěla nechat zaplatit za špatnou práci, především s ohledem na recepčního velkorysost s těmi chleby.

„Klidně mi o tom hotelu pověz víc,“ vyzvala ho. „Neměl bys tam náhodou volný pokoj... za cenu pro přátele?“

„Cena pro přátele?“ podivil se Per Persson. „Kdy přesně se z nás stali přátelé, z paní farářky a ze mě?“

„No,“ řekla farářka. „Ještě není pozdě.“

KAPITOLA 3.

Farářka dostala pokoj číslo osm, hned vedle Zabijáka Anderse. Ale na rozdíl od vraha, kterého se Per Persson nikdy neodvážil požádat o zaplacení, by měl nový host uhradit jeden týden předem. Za obvyklou cenu.

„Předem? Vždyť to jsou moje poslední peníze!“

„O to důležitější je, aby se někde neztratily. Můžu vám vystříhnout modlitbu, úplně zadarmo, třeba se to spraví,“ řekl recepční.

V tu chvíli vstoupil muž v kožené bundě, slunečních brýlích a se strništěm na bradě. Vypadal jako parodie na gangstera, jímž pravděpodobně byl, a bez pozdravu se zeptal, kde najde Johana Anderssona.

Recepční se narovnal a odpověděl, že kdekdo nemůže jen tak vědět, kdo bydlí a nebydlí v penzionu Mořský mys. Tady se ctí ochrana osobních údajů místních hostů.

„Kápni božskou, nebo ti ufiknu ptáka,“ pronesl muž v kožené bundě. „Kde máš Zabijáka Anderse?“

„Pokoj sedm,“ hlesl Per Persson.

Vyhrožující chlapík zmizel v chodbě. Farářka se za ním zahleděla a zajímalo ji, jestli se neobjevily nějaké potíže. Myslí si recepční, že by ze své pozice farářky mohla něco udělat?

Per Persson si nemyslel nic, ale to nestihl prozradit dřív, než se kožená bunda zase nevrátila.

„Zabiják je rozvalený na kanapi. Já vím, jaký dokáže být, takže je v tuhle chvíli nejlepší nechat ho ležet. Postarej se o tuhle obálku a dej mu ji, až se probere. Pozdravuj ho od Hraběte.“

„To je všechno?“ zeptal se Per Persson.

„Jo. Ne. Řekni mu, že je v té obálce pět táců, ne deset, protože práci odved jen z poloviny.“

Kožená bunda odešla. Pět tisíc? Pět a zjevně to mělo být deset. A teď je na recepčním, aby nedoplatek vysvětlil možná nejnebezpečnějšímu člověku ve Švédsku. Pokud to nepředá farářce, která právě nabídla své služby.

„Zabiják Anders,“ řekla. „Takže vážně existuje, to jsi nevykládal jen tak?“

„Zbloudilá duše,“ poznamenal recepční. „Hodně zbloudilá, vlastně.“

K jeho údivu se farářka zajímala, jestli je ta hodně zbloudilá duše zbloudilá natolik, že by z morálního hlediska unesla, kdyby si od ní jedna farářka a jeden recepční vypůjčili tisícovku, aby se v nějakém příjemném podniku v okolí dosyta najedli.

Per Persson se otázel, co je to za farářku, když dokáže přijít s takovým návrhem, přesto uznal, že ta myšlenka je lákavá. Existuje ovšem jeden důvod pro to, že se Zabijáku Andersovi říká tak, jak se mu říká. Nebo tři, pokud si recepční dobře pamatuje: jedna sekýra v zádech, jedna rána z brokovnice v obličej a jedno proříznuté hrdlo.

Z otázky, zda je vhodné si potají vypůjčit peníze od vraha, sešlo, jelikož se zmíněný vrah probudil a s rozčuchanými vlasy se k nim šoural chodbou.

„Mám žízeň,“ oznámil. „Dneska mi maj přijít prachy, ale zatím nedorazily a nemám si za co koupit pivo. Nebo jídlo. Můžu si z tvojí kasy vypůjčit dvě kila?“

Byla to otázka, a přesto ne. Zabiják Anders rovnou počítal se dvěma stokorunovými bankovkami.

Ale teď o půl kroku předstoupila farářka.

„Dobrý den,“ pozdravila. „Jmenuju se Johanna Kjellanderová a jsem bývalá vikářka, nyní už hlavně jenom farářka.“

„Faráři jsou banda sraček,“ utrousil Zabiják Anders a nevěnoval jí jediný pohled.

Konverzace prostě nepatřila k jeho silným stránkám. Znovu se obrátil na recepčního.

„Tak dostanu nějaký prachy, nebo ne?“

„S tím, že to je jenom to, co jste říkal, bych nesouhlasila,“ pokračovala Johanna Kjellanderová. „Samozřejmě se i v našem okruhu najde tu a tam někdo, kdo zakolísá, bohužel patřím mezi ně. O některých věcech bych si s panem... Zabijákem Andersem ráda popovídala. Možná při jiné příležitosti? Teď jde spíš o obálku s pěti tisíci korunami, kterou na recepci právě přinesl nějaký Hrabě.“

„Pět tácu?“ zopakoval Zabiják Anders. „Mělo to bejt deset! Cos provedla se zbytkem, ty černoprdelnická svině?!“

Vrahoun, který se právě vzbudil, a tížila ho kocovina, se zamračil na Johannu Kjellanderovou. Per Persson, který si nepřál vraždu farářky ve své recepci, rychle a nervózně dodal vzkaz od Hraběte, že pět tisíc je jenom částečná platba, jelikož práce byla odvedená jenom z poloviny. Recepční a farářka po jeho boku jsou nevinní poslíčci a doufá, že to Zabiják Anders chápe...

Ale Johanna Kjellanderová se opět chopila slova. To s tou „černoprdelnickou sviní“ se jí dotklo.

„Styďte se!“ vyhrkla tak rázně, že to Zabiják Anders málem udělal.

Pokračovala, že by snad mohl chápat, že by ji či recepčního ani nenapadlo připravit ho o peníze.

„Na druhou stranu na tom nejsme nejlíp, to nejsme. A když už se na to stočil hovor, tak bych se zeptala, jestli by Zabiják Anders nechtěl zapůjčit jednu z těch pěti tisícovek na pár dní. Nebo spíš na týden...“

To Pera Perssona ochromilo. Nejdřív chtěla farářka sebrat Zabijáku Andersovi peníze z obálky bez jeho vědomí. Potom ho skoro přiměla, aby se zapýřil hanbou, když ji právě z toho obvinil. A teď se s vrahounem pustila do vyjednávání půjčky. To nemá vůbec žádný pud sebezáchovy? Nechápe, že vystavuje sebe i recepčního nebezpečí života? Ztracená osoba! Bude ji muset trochu pošouchnout, než ho vrahoun předběhne s něčím trvalejším.

Ale ze všeho nejdřív se musí pokusit napravit, co ztropila. Zabiják Anders se posadil na židli, možná ho zmátlo, že farářka, která mu v jeho představách nejspíš ukradla peníze, právě požádala, jestli si nemůže půjčit to, o co ho obrat nestihla.

„Chápu to tak, že se, Zabijáku Andersi, cítíte být podveden o pět tisíc korun, je to tak?“ řekl Per Persson a snažil se, aby to znělo úředně.

Zabiják Anders přikývl.

„Pak musím zopakovat a podtrhnout, že jsem to nebyl ani já, ani možná nejpodivnější farářka ve Švédsku, kdo ty peníze vzal. Ale pokud bych mohl něco – cokoli – učinit, abych situaci Zabijáka Anderse ulehčil, neváhejte mi to říct!“

„Pokud bych mohl něco učinit...“, to kdokoli ve službách rád říká, ale ne nutně to tak myslí. O to horší je, že Zabiják Anders vzal recepčního za slovo:

„Jo, díky,“ pronesl unaveným hlasem. „Dostaňte sem mejch zmizelejch pět táců, buďte tak hodný. A pak vám nebudu muset rozbít hubu.“

Per Persson vůbec netoužil po tom, aby hledal Hraběte, který hrozil tím, že provede něco velmi nemilého s jednou z Perových nejmilovanějších tělesných partií. Už jenom další setkání s tím člověkem by bylo dost mizerné. A navíc od něj požadovat peníze...

Recepční už propadl hlubokým chmurám, když zaslechl farářku:

„Samozřejmě!“

„Samozřejmě?“ zopakoval recepční vyděšeně.

„Skvělý!“ shledal Zabiják Anders, který právě vyslechl dvě „samozřejmě“ za sebou.

„No, to je jasné, že potřebujete pomoc, Zabijáku Andersi,“ pokračovala farářka. „My tady v penzionu Mořský mys jsme kdykoli k službám. Za rozumnou odměnu jsme připraveni jakkoli ulehčovat život jak vrahům, tak vyvrhelům. Pán takhle lidi nerozlišuje. Nebo možná rozlišuje, ale držíme se věci: můžeme pro začátek vědět, o jakou *práci* se jednalo, a jak může být považována za odvedenou jenom z poloviny?“

V tu chvíli Per Persson zatoužil být někde jinde. Právě slyšel farářku pronést „my tady v penzionu Mořský mys“. Ještě nebyla ani ubytovaná, dokonce ani nezaplátila, to jí ale nebránilo, aby jménem penzionu zahájila ekonomické vyjednávání s vrahem.

Recepční se rozhodl, že nového hosta upřímně nebude mít rád. Jinak ho nenapadlo nic lepšího, než stát na místě u zdi

vedle lednice a tvářit se co nejvíc nezajímavě. Toho, kdo nevyvolává žádné pocity, není potřeba zabít, přesvědčoval se.

Taky Zabiják Anders byl jaksi popletený. Farářka toho napovídala tolik za tak krátkou dobu, že to nestihl dokonale sledovat (plus to, že šlo o farářku, což samo o sobě stačilo).

Vypadalo to, že navrhuje nějakou spolupráci. To obvykle končí bídňě, ale poslechnout si to může vždycky. Není potřeba v každé situaci lidi mlátit, naopak je nápadně často lepší tenhle úsek nechat až na konec.

A tak se stalo, že Zabiják Anders vyložil, o co se v práci, kterou odvedl, jednalo. Nikoho o život nepřipravil, jestli si to mysleli.

„Ne, vražda se těžko páchá jenom z poloviny,“ poznamenala farářka.

Zabiják Anders prozradil, že se rozhodl skoncovat se zabíjením, jelikož cena za to, kdyby se to přihodilo ještě jednou, byla příliš vysoká. Na svobodu by se nedostal dřív než v osmdesáti.

Nicméně věc se měla tak, že skoro ani nestihl vylézt z báně a najít si bydlení, když se ze všech stran začaly sbíhat různé návrhy. Většina z nich od lidí, kteří za značnou odměnu toužili po odklizení nepřátel a známých, tedy po vraždě, a tedy po tom, čemu se Zabiják Anders už nevěnoval. Nebo čemu se vlastně nevěnoval nikdy. Jenom se to tak nějak semlelo.

Kromě rozličných návrhů na nájemné vraždy se tu a tam objevily úkoly rozumnějšího rázu, jako ten poslední. Šlo o zlámání obou rukou muži, který si od Zabijákova zadavatele a kamaráda z minulosti, Hraběte, koupil auto, odjel s ním a kupní cenu pak večer prohrál v black jacku, místo aby ji uhradil.

Farářka nevěděla, co to je *black jack*, nejednalo se o nic, čemu by se oba její předchozí sbory věnovaly ve chvílích odpočinku po mši. Nicméně se u nich tradičně hrávalo mikádo,

to byla celkem zábava, tu a tam. Farářku spíš zajímalo, jak ta koupě onoho vozu vlastně proběhla.

„On tím autem odjel bez placení?“

Zabiják Anders vysvětloval, jak to chodí se zákony ve stockholmských méně zákonných kruzích. Dotyčný případ se týkal devět let starého saabu, jenže princip byl totožný: jeden nebo několik dní dluhu u Hraběte nepředstavovaly nikdy žádný problém. Potíže vznikly, až když peníze neležely na stole po uplynutí dlužní lhůty. A pak se jednalo v první řadě o potíže dlužníka, nikoli poskytovatele.

„Jako zlomená ruka?“

„Jo, nebo dvě, jak jsem řek. Kdyby to auto bylo novější, tak by se objednávka vztahovala nejspíš i na žebra a ksicht.“

„Dvě zlomené ruce, z nichž vyšla jedna. To jste špatně počítal, nebo co se stalo?“

„Šloh jsem kolo a odjel k tomu chmatákovi domů s baseballovou pálkou v nosiči. Když jsem ho zastih, držel na ruce novorozenou holčičku a prosil o slitování, nebo jak se to říká. Protože jsem v jádru dobrák, to vždycky povídala máma, zlomil jsem mu radši tu druhou ruku na dvou místech. A nejdřív jsem ho nechal holčičku odložit, aby se neuhodila, kdyby se složil, až budu odvádět svoji práci. A on se fakt složil. Ohánět se baseballkou mi jde dobře. I když... jak o tom teď přemýšlím, moh jsem mu obě ruce zlámat, když ležel na zemi a naříkal. Zjistil jsem, že nepřemýšlím vždycky tak rychle, jak bych si přál. A jakmile se do toho přimíchaj chlast a prášky, tak nepřemýšlím už vůbec. Jestli si vzpomínám.“

Farářka se chytila jednoho detailu ve vyprávění:

„Vážně to řekla, vaše matka? Že jste v jádru dobrák?“

Pera Perssona zaujalo totéž, ale držel se strategie co nejlíp splynout se zdí recepce za co největšího ticha.

„Jo, říkala,“ přitakal Zabiják Anders. „Ale to bylo dřív, než jsem jí vymlátil všechny zuby potom, co se táta uchlastal. Pak už toho moc nenapovídala, nebo aspoň nic, co by se dalo pochopit. Blbá ženská. Do prdele...“

Farářka měla několik návrhů na řešení rodinných roztržek bez toho, abychom si vzájemně vymlátili zuby, ale všechno má svůj čas. Teď chtěla raději shrnout informace od Zabijáka Anderse, aby zjistila, zda to celé správně pochopila:

Jeho poslední zadavatel žádal padesátiprocentní slevu, jelikož Zabiják Anders zlomil jednu ruku dvakrát místo dvou rukou pokaždé jednou?

Zabiják Anders přikyvl. Teda pokud farářka těmi padesáti procenty myslela půlku ceny.

Ano, myslela. A dodala, že ten Hrabě je nejspíš v rozverné náladě. Jenže: farářka a recepční jsou připraveni pomoci.

Protože recepční nedokázal odmítnout, mohla farářka pokračovat:

„Za dvacetiprocentní provizi dotyčného Hraběte vyhledáme, abychom ho přivedli na jiné myšlenky. Ale to je to nejmenší. Naše spolupráce bude zajímavá až ve *fázi dvě!*“

Zabiják Anders se snažil vstřebat, co farářka právě přednesla. Bylo to hodně slov a nějaký divný podíl v procentech. Ale než se dostal k tomu, co by mohla být „*fáze dvě*“, stihla to farářka.

Druhá fáze znamená, že se drobná činnost Zabijáka Anderse pod vedením farářky a recepčního rozvine. Diskrétní píár, aby se rozšířil okruh zákazníků, ceník, aby neztráceli čas s těmi, kdo stejně nebudou moct zaplatit, a jasná etická pravidla.

Farářka postřehla, že recepční ve tváři zbělal jako lednice u zdi, k níž se tiskl, a Zabiják Anders se vytočil. Rozhodla se zachovat tak, aby se prvnímu znovu dostalo kyslíku a druhý nezačal mlátit, místo aby pochopil.

„Mimochodem, musím vás, Zabijáku Andersi, pochválit za vaše dobré srdce,“ řekla. „Vždyť to miminko vyvázlo bez škrábnutí! Děti patří do nebe, o tom máme svědectví už v Matoušově evangeliu, v kapitole devatenácté.“

„Patří? Máme?“ hlesl Zabiják Anders a zapomněl, že se o půlveřinu dřív rozhodl, že zbije aspoň tamtoho, co nic neříká.

Farářka zbožně přikývla a zdržela se informace o tom, že o pouhých pár řádek níž ve stejném evangeliu se píše, že člověk nemá zabíjet, že má milovat bližního svého jako sebe samého a – s ohledem na ty vyražené zuby – že má ctít svou matku, jakož i otce.

Počínající hněv se z tváře Zabijáka Anderse vytratil. Postřehl to Per Persson, který definitivně začal věřit v život po životě (jinak řečeno: že on i farářka přežijí aktuální rozhovor s hostem z pokoje číslo sedm). Recepční nejen že začal opět dýchat, dokonce se mu vrátila řeč a k celku přispěl tím, že se mu nějak podařilo Zabijáku Andersovi objasnit, co je dvacet procent z něčeho. Zabiják se omluvil, prý se z něj časem stal mistr v počítání let strávených v lochu, ale o procentech toho nevěděl o moc víc, než že jich je okolo čtyřiceti v kořalce a někdy ještě víc v tom, co se produkuje v různých sklepích bez kontroly. V některém z předchozích policejních vyšetřování se ukázalo, že tabletky splachoval osmatřicetiprocentním alkoholem z obchodu a sedmdesátiprocentní domácí pálenkou. Teď už se na policejní vyšetřování nedá vždycky spolehnout, ale jestli měli tehdy pravdu, pak není divu, že to vzalo takový konec – se sto osmi procenty alkoholu v krvi a pilulkami navrch.

Inspirována dobrou náladou, která se postupně ustalovala, slíbila farářka, že obrat z činnosti Zabijáka Anderse se záhy